

6

שנים למלחמת לבנון השנייה

חוב של חיים

זה קרה במלחמת לבנון השנייה. טנק של גדוד 71 נפגע ונלכד תחת אש. רק צוות אחד חש לחלצו. הטנק הפגוע חזר בשלום, אך ארבעת החיילים המחלצים מעולם לא שבו. שש שנים אחרי מותם הפגשנו את הורי החיילים שנהרגו עם מי שניצלו בזכותם לשיחה על גורל, על כאב שלא מרפה, ועל אסירות תודה

תלם יהב | צילומים: אלכס קולומויסקי

"אומרים שהזמן מרפא, אבל הכל בולשיט". ההורים משה ושולה ניסן על קבר הבן ינון

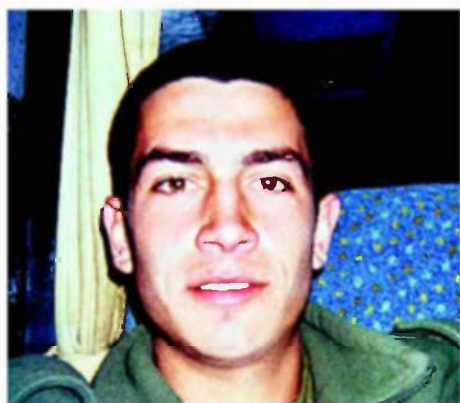
צמח. "היינו בדרך לקחת את אחותו, אבל עשינו פרסה, עצרנו בסופר לקנות שתייה ואוכל, והגי ענו לנקודה שבה הם היו. חיבקנו אותו חיבוק אחרון".

היום הוריו של עוז לא יכולים שלא להזיל דמעה כשהם חולפים על פני אותה נקודה, בכביש 443, שבה נפרדו מבנם לתמיה. "בכל פעם שאנחנו עוברים שם אנחנו רואים אותו מול העיניים", אומרת האם בקול נשבר. "עוז לא רצה בשום פנים ואופן שנעלה איתם צפונה. זאת הייתה הפעם האחרונה שראינו את עוז".

הגדוד הגיע לרמת הגולן, תחת פיקוד של כוח גולני, והספיק להיכנס ללבנון פעמיים למשימות קצרות עד לשבת ה-12 באוגוסט, אז הגיעה הפקודה: נכנסים כפעם השלישית. "עוז התקשר אליי ואמר 'אבא אל תדאג, תישן בשקט', נזכר חיים. 'אמרתי לו 'עוז, אל תיכנס', אבל הוא אמר שהם כבר בתנועה".

גם משה ניסן זוכר היטב את הרגעים האחרונים בשיחה עם בנו. "ינון התקשר אליי ואמר 'אבא, אנחנו נכנסים לכמה ימים. אני לא אוכל לדבר איתכם', הוא מספר. "שולה, אשתי, בכלל לא ידעה שהוא בלבנון. אמרתי לו לשמור על עצמו ולא להגדיל ראש. כל הזמן הייתה לי תחושה לא טובה. כשהם נכנסו, הסתכלתי לשמיים וביקשתי מאלוהים שיחזיר לי את הילד".

יואל, אז מפקד המחלקה, זוכר היטב את אותה שבת. "קיבלנו אוקיי לצאת בצהריים", הוא מספר, "היינו הפלוגה השנייה שנכנסה. פלוגה א' חטפה טילים, ואנחנו התחלנו בניסיעה אחריהם. תדרכו

"הם יכולים היו לסגת, אבל בחרו להישאר". ינון ניסן (מימין) ועוז צמח ז"ל

לפני הכל זה סיפור על רעות, על סוג החברות הייחודי שמצמיח השירות הצבאי. עוז צמח ויואל ברוק התגייסו יחד במאוס 2004 לגדוד שריון 71, ויצאו יחד לקורס מפקדים. יואל המשיך לקצונה וחזר לפלוגה כמפקד המחלקה שבה עוז היה מפקד. עדיאל חרבש התגייס באוגוסט 2005 ועלה עם יואל לפלוגה המבצעית. ינון ניסן, הצעיר יותר, סיים מסלול ב-12 ביולי 2006, היום שבו פרצה המלחמה. "ממש אחרי סיום הטקס הם עלו ללבנון", אומר אביו, משה, "ובדיוק חודש אחר כך הם נהרגו. ינון לא הספיק לראות את הצבא".

גדוד 71, שבו שירתו ארבעתם, עלה צפונה לקראת סוף יולי 2006, כדי להצטרף לחימה בגזרה הדרום-מזרחית של לבנון. "כשעזו גילה שהם עולים ללבנון, הוא התקשר וביקש שנביא אוכל ושתייה לחבר'ה", נזכרת האם, אלישבע

ה סיפור על צחוק הגורל, אף ששום דבר בו לא מצחיק. סיפור על האירוניה המרה של החיים, שיכול היה להיגמר אחרת כל כך. ארבעה בחורים צעירים נהרגו בו. ואלה ששרדו אותו צדיכים לחיות עם הידיעה הקשה שהצלתם עלתה במחיר חייהם של אחרים.

זה קרה ב-12 באוגוסט 2006, היום שבו הודיעה מועצת הביטחון של האו"ם על הפסקת אש במלחמת לבנון השנייה. פלוגת שריון מגדוד 71 נכנסה ללבנון, נתקלה באש כבדה והחלה לסגת, כשהטנק שהוביל אותה נתקע והתקשה להסתובב כדי לחזור למקום מבטחים. בהמולת הנסיגה, רק טנק אחד חש לעזרתו ועליו צוות של ארבעה חיילים: סמ"ר הרן לב (20), סמ"ר דן ברוייד (19), סמל ינון ניסן (19) וסמ"ר עוז צמח (20), מפקד הצוות.

החילוץ הצליח, הטנק הפגוע חזר הביתה בשלום. אבל ארבעת החיילים מ"צוות עוז", עוז, הרן, דן וינון, מעולם לא שבו הביתה.

טנק בוטר מאחור

שש שנים אחרי הקרב שהוא יושבת חבורה עצובה בהר הרצל: אלישבע וחיים צמח, הוריו של עוז ז"ל, משה ושולה ניסן, הוריו של ינון ז"ל, ומולם יואל ברוק, שהיה מפקד המחלקה באותו קרב, ועדיאל חרבש, שהיה על טנק 3א' שנלכד מאחור ויורע שהוא חב את חיו לארבעת החיילים הנחמים כעת מטרים ספורים משם, בחלקת הרוגי מלחמת לבנון השנייה.